

ΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑΙ ΑΝΤΙΑΗΨΕΙΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

·Υπό ΕΡΛ ΤΖ. ΜΑΚΓΚΡΑΘ

Αἱ φιλοσοφικαὶ ἀντιλήψεις, ποὺ διέπουν τὴν Ἀμερικανικὴν ἀνωτάτην ἐκπαίδευσιν εἰναι δυνατὸν νὰ κατανοηθοῦν καὶ νὰ ἐρμηγενθοῦν ἔξεταζόμεναι μόνον ὑπὸ τὸ πρᾶσμα τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀρχῶν, αἱ δοῖαι αἱ ἀποτελοῦν τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον τοῦ Ἀμερικανικοῦ τρόπου ζωῆς, γενικῶς. Ἡ ἀρχὴ δὲ ἡ δοῖα ἐπηρεάζει τὸν τρόπον αὐτὸν ζωῆς, εἰναι ἡ βασικὴ ἀντίληψις περὶ ἰσότητος· διτι, δηλαδὴ, ὅλοι οἱ πολῖται πρέπει νὰ τυγχάνουν ἵστης εὐκαιρίας ὅπως βελτιώσουν τὴν κοινωνικήν των θέσιν καὶ καταλάβουν ἔκεινην, τὴν δοῖαν ὅταν ἡτο δυνατὸν νὰ ἔχασφαλίσουν δι' ἓνα ἔκαστον ἔξι αὐτῶν αἱ προσωπικαὶ του ἴκανότητες. Τοῦτο μεθερμηνεύμενον εἰς ἀντιλήψεις ἐπὶ τῶν δοῖων πρέπει νὰ βασίζεται τὸ ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμα, σημαίνει διτι ἡ ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις δὲν εἰναι δίκαιον νὰ ἀποτελῇ προγόνιον τῶν δλίγων ἔκεινων, οἱ δοῖοι τυγχάνουν γόνοι πλουσίων οἰκογενειῶν ἥ ἔκεινων τῶν δοῖων ἥ καταγωγὴ τοὺς ἔχει τοποθετήσει υψηλὰ εἰς τὴν κοινωνικὴν βαθμίδα.

Ἡ ὁς ἄνω ἀντίληψις δὲν ἀποτελεῖ μόνον συμπέρασμα σκέψεων ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων ἔκάστου πολίτου ἐκπηγάζει, δισαύτως, ἀπὸ μίαν ἀδήριτον κοινωνικὴν ἀνάγκην.

Οἱ Ἀμερικανοὶ πιστεύουν διτι πᾶν ἄπομον πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ βελτιώσῃ τὴν κοινωνικήν του στάθμην, τὰς οἰκονομικάς του συνθήκας καὶ τὴν προσωπικήν του ζωῆν, συμφώνως πρὸς τὰς ἴκανότητας καὶ τὰς φιλοδοξίας του. Πιστεύουν, ἐπίσης, διτι αἱ εὐκαιρίαι αἱ δοῖαι παρέχονται πρὸς βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς τοῦ πολίτου ἔχουν καταστῆσει τὴν διαβίωσιν εἰς τὰς Ἕνωμένας Πολιτείας εὐχάριστον τόσον εἰς δοσοὺς ἔχουν γεννηθῆ εἰς τὴν χώραν αὐτῆν, δοσοὺ καὶ εἰς τὰ ἐκατομμύρια ἔκεινων, οἱ δοῖοι ἔχουν μεταναστεύσει κατὰ καιροὺς εἰς τὴν Ἀμερικὴν.

Τὸ Ἀμερικανικὸν σύστημα ἀνωτέρας ἐκπαίδευσεως ἀποδίδει ὅλως ἱδίαζουσαν σημασίαν εἰς τὸν παράγοντα «ἄνθρωπον». Δὲν ἐπιδιώκει νὰ διαπλάσῃ ἀπλῶς δλοὺς τοὺς πολῖτας κατὰ ἓνα δμοιόδοφον τρόπον καθοριζόμενον ὑπὸ τοῦ κράτους. Ἀποβλέπει, ἀντιθέτως, εἰς τὴν ἔξαρξίβωσιν καὶ τὴν καλυτέραν ἀξιοποίησιν τῶν διακριτικῶν χαρακτηριστικῶν ἴκανοτήτων ἔκάστου ἀνθρώπου. Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πνευματικῶν ἴκανοτήτων, ἐπαφίεται περισσότερον εἰς τὴν ἐκδήλωσιν τῶν ἐνδιαφερόντων καὶ τῶν κινήτρων ἔκάστου ἀνθρώπου, παρὰ εἰς τὴν ἀδιάσπα-

στον συνοχήν καὶ τὴν ἀπόσκοπτον ἐφαρμογὴν ἐνδὲ ὅμοιοι μόρφου σχεδίου. Ἡ βασικὴ αὐτὴ ἀντίληψις μεταθέτει τὴν ἔμφασιν ἀπὸ τὴν στερεότυπον ἔξασφάλισιν γνώσεων σχετικῶν μὲ προκαθωρισμένα γεγονότα καὶ ἀριθμοὺς εἰς μίαν πνευματικὴν ἔξερεύνησιν εἰς τὸν τομέα τῶν νέων ἰδεῶν καὶ τοῦ κύκλου νέων θεμάτων. Τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐξυπακούει ὑποχρεωτικῶς τὴν ὑπαρξίαν διδασκάλων, οἱ δποῖοι νὰ εἰναι εἰς θέσιν νὰ προσφέρουν κάτι περισσότερον εἰς τὸν σπουδαστὴν ἀπὸ τοῦ νὰ τὸν βοηθήσουν ἀπλῶς νὰ ἀφομοιώσῃ μίαν προδιαγεγραμμένην ὑλὴν· δυνατὸν ὁ σπουδαστὴς νὰ μὴ ἔχῃ τὰς ἀπαιτούμενας βασικὰς γνώσεις, αἱ δποῖαι θὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ ἀφομοιώσῃ τὴν ὑλὴν αὐτὴν καὶ συνεπῶς κανένα ἔνδιαφέρον διὰ τὴν μηχανικήν, ἀπλῶς, ἀπὸ μνήμης ἀποστήθισίν της. Ἡ νέα ἀντίληψις περὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως ἀπαιτεῖ διδακτικὸν προσωπικὸν προικισμένον μὲ μίαν κάποιαν ἴκανότητα νὰ ἀντιλαμβάνεται τὰς πνευματικὰς ἀνήσυχιας καὶ τὰς ἴκανότητας ἐνδὲ ἐκάστου σπουδαστοῦ καὶ νὰ τοῦ ἀναπτύσσῃ τὸ θέμα κατὰ τρόπον ποὺ νὰ προσελκύῃ τὸ ἔνδιαφέρον του καὶ νὰ τοῦ καλλιεργῇ τὴν δυνατότητα τῆς περαιτέρω αὐτοδιασκαλίας.

Τὸ Ἀμερικανικὸν κοινωνικὸν σύστημα βασίζεται ἐπὶ τῆς προϋποθέσεως τῆς πλήρους ἀξιοποίησεως τοῦ δυναμικοῦ, τὸ δποῖον ἀντιπροσωπεύονταν αἱ ποικίλαι ἴκανότητες τῶν πολιτῶν. Ἡ γενικὴ εὐημερία, η δποία χαρακτηρίζει τὸ Ἀμερικανικὸν κοινωνικὸν σύστημα καὶ η σταθερότης τῶν ἐλευθέρων δημοκρατικῶν πολιτικῶν δεσμῶν τῆς χώρας εἰναι, κατὰ μέγα ποσοστόν, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνεχοῦς αὐξήσεως τῶν εὐκαιρῶν διὰ μίαν ἀνωτέραν ἐκπαιδευσιν εἰς ἕνα διαρκῶς αὔξοντα ἀριθμὸν νέων Ἀμερικανῶν.

Μία δευτέρᾳ βασικὴ ἀντίληψις, η δποία φαίνεται νὰ διαφέρῃ κάπως ἀπὸ τὴν θεωρίαν περὶ ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως εἰς ἄλλας χώρας, εἰναι ὅτι η ἀνωτέρα ἐκπαιδευσις πρέπει νὰ καλύπτῃ τὸ σύνολον τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων καὶ τὰ συναφῆ πρὸς αὐτὰς ἐπαγγέλματα. Ἡ σημασία, η δποία ἀποδίδεται εἰς τὴν πρακτικὴν αὐτὴν ἀντίληψιν, ἀναμφιβόλως ἔξεπιγμασεν ἀπὸ τὴν ἴστοικην ἀνάγκην ἀντιμετωπίσεως τῶν στοιχείων τῆς φύσεως ἐκ μέρους τῶν πρώτων ἐκείνων ἀποίκων, οἱ δποῖοι κατώκησαν τὰς ἀμερικανικὰς ἀκτὰς. Ἐν τούτοις, η πρὸ 100 ἑτῶν θεσπισθεῖσα περὶ ἀνεγέρσεως ὑπὸ τῶν πολιτειῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων ἐπὶ γαιῶν τοῦ δημοσίου, παραχωρηθεισῶν ὑπὸ τῆς Ὀμοσπονδιακῆς Κυβερνήσεως ὡς καὶ αἱ οἰκονομικαὶ καὶ ἄλλαι εὐκολίαι, αἱ δποῖαι παρέχονται εἰς τὸν σπουδαστὰς ὑπὸ τῶν ἰδρυμάτων αὐτῶν, ἀντικατοπτρίζουν τὴν κοινωνικὴν ἀντίληψιν ὅτι τὰ παιδὶα τῶν ἀγροτῶν καὶ τῶν τάξεων τῆς ὑπαίθρου πρέπει νὰ ἔχουν τὴν εὐκαιρίαν μιᾶς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως, η δποία διαφέρει κάπως ἀπὸ τὴν παραδοσιν τῶν «Γραμμάτων» τοῦ 19ου αἰῶνος. Ἐκ τούτου προέκυψεν ὁ συνδυασμὸς μιᾶς πρακτικῆς ἐπαγγελματικῆς ἔξασκήσεως μὲ μερικὰ ἀπὸ τὰ πλεονεκτήματα, τὰ δποῖα παρουσιάζει η κλασσικὴ, ἀνθρωπιστικὴ ἐκπαιδευσις.

Ἡ σημασία μιᾶς εὐρείας ἐκπαιδεύσεως γενικοῦ χαρακτῆρος

Ὑπὸ τὸ Ἀμερικανικὸν δημοκρατικὸν πολιτικὸν καθεστώς, ἔκαστον ἀτομον συμμετέχει εἰς τὸν κάθοδοισμὸν τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς, διὰ τῆς ψήφου του δὲ ὁ

καθεὶς ὑπαγορεύει εἰς τὴν κυβέρνησιν τὰς ἐνεργείας εἰς τὰς δροίας αὐτῇ θὰ πρέπει νὰ προβῇ. Ὡς ἐκ τούτου, εἶναι ἀναγκαῖον ὅπως ὅλοι οἱ πολῖται ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ ἔξασφαλίσουν τὴν εὑρυτέραν δυνατήν καὶ γενικωτέρον καρακτῆρος ἐκπαίδευσιν, εἰς τρόπον ὥστε αἱ ἀποφάσεις των, ἐν σχέσει μὲ τὰ θέματα τὰ δροῦν ἀφοροῦν εἰς τὸ σύνολον, νὰ βασίζωνται ἐπὶ ἀξιοπίστων γνώσεων. Διὰ τὸν λόγον αὐτόν, τὸ Ἀμερικανικὸν σύστημα ἀνωτέρας ἐκπαίδευσεως προβλέπει ἕνα σύνολον γενικῶν σπουδῶν, τὸ δροῖον σκοπὸν ἔχει τὴν συμπλήρωσιν τῶν εἰδικῶν γνώσεων καὶ ἴκανοτήτων, αἱ δροῖαι θὰ ἀποκτηθοῦν κατὰ τὴν περίοδον τῶν ἐπαγγελματικῶν σπουδῶν. Ἐπὶ παραδείγματι, ἡ διδασκαλία τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς τεχνολογίας συνοδεύεται ἀπὸ σειρὰν μαθημάτων ἐπὶ θεμάτων ἀνθρωπιστικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐπιστημῶν. Ἡ διδασκαλία τῆς φιλοσοφίας, τῆς ἴστορίας, τῆς λογοτεχνίας καὶ τῶν τεχνῶν δίδει εἰς τὸν σπουδαστὴν τὴν δυνατότητα νὰ γνωρίσῃ τὸν ἑαυτόν του, πρᾶγμα τὸ δροῖον ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον στοιχεῖον διὰ μίαν κοινωνίαν, εἰς τὴν δροῖαν ἔκαστον ἀτομον καθορίζει τὸ ἕδιον τὰς τυχάς του ὡς ἀνθρωπίνου δντος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς διαμορφώνουν ἕνα σύστημα πολιτισμοῦ καὶ ἔξασφαλίζουν διὰ τὸν σπουδαστὴν τὰς γνώσεις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δροίων θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπηρεάσῃ κατὰ τὸ μέτρον του, τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς κοινωνίας, εἰς τὴν δροῖαν ζῆ. Αἱ γνώσεις αὐταὶ παρέχουν ἐπίσης εἰς τὸν σπουδαστὴν τὴν δυνατότητα νὰ γνωρίσῃ καὶ κατανοήσῃ ἐκπολιτιστικὰ καὶ πολιτικὰ συστήματα ἄλλων χωρῶν τοῦ κόσμου καὶ νὰ ἐξετάσῃ τὰ διεθνῆ πράγματα μὲ τρόπον ἀντικειμενικόν.

Βραδύτερον, περὶ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ἡ ἀντίληψις αὐτῇ περὶ ἀνωτέρας ἐκπαίδευσεως ἐτέθη ἐπὶ δροῦλογικῆς βάσεως ὑπὸ μορφὴν μιᾶς ὠλοκληρωμένης θεωρίας περὶ παιδείας ὑπὸ τοῦ ἔξεχοντος Ἀμερικανοῦ φιλοσόφου Τζῶν Ντιού. Ἀποτέλεσμα τῆς εὑρυτέρας διαδόσεως τῶν ἀντιλήφεών του περὶ παιδείας ὑπῆρξε μία στενωτέρα προσαρμογὴ τῆς ἀνωτέρας ἐκπαίδευσεως πρὸς τὰς νέας κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς συνθήκας τῆς κοινωνίας καὶ μία μετάθεσις τῆς ἐμφάσεως ἀπὸ τὸ ἀρχαῖον καὶ κλασικὸν εἰς τὸ σύγχρονον καὶ τὸ ἐπιστημονικόν. Ἡ ἀντίληψις αὐτῇ περὶ παιδείας εἶναι ἡ αἰτία, ἡ δροῖα, κατὰ κύριον λόγον, ἐπροκάλεσε τὴν ταχεῖαν ἀνάπτυξιν τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῆς τεχνολογίας εἰς τὴν Ἀμερικήν. Ἐν τούτοις, κατ' οὐδὲν ἐμείωσε τὸ κῦρος τῶν σχολῶν τῆς φιλοσοφίας καὶ τῶν Γραμμάτων, ἀκόμη καὶ εἰς τὰ Πανεπιστήμια ἐκεῖνα, τὰ δροῖα εἶχον εἰδικευθῆ εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν μηχανολογικῶν καὶ γεωπονικῶν σπουδῶν. Τὸ καθηγητικὸν προσωπικὸν πολλῶν πολιτειακῶν Πανεπιστημίων περιλαμβάνει μερικοὺς ἀπὸ τοὺς πλέον διακεκομένους μελετητὰς τοῦ κόσμου εἰς τοὺς τομεῖς τῆς λογοτεχνίας καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρωπιστικῶν σπουδῶν.

Ἡ σημασία, τὴν ἀπέδωσεν ὁ Τζῶν Ντιού εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ «μανθάνειν διὰ τῆς πράξεως» ἐπέδρασεν, ἐπίσης, σημαντικῶς ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τοῦ Ἀμερικανικοῦ συστήματος ἀνωτέρας ἐκπαίδευσεως. Ὁ Ἀμερικανὸς αὐτὸς φιλό-

σοφος παρετήρησεν ὅτι εἰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὅποιας ἡ θεωρητικὴ διδασκαλία ἐνισχύετο συμπληρουμένη διὰ τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν, ποὺ διεῖπον τὸ διδασκόμενον θέμα, οἱ σπουδασταὶ δχι μόνον ἀφωμοίων εἰς πολὺ μεγαλύτερον βαθμὸν καὶ εἰς πολὺ βραχύτερον χρόνον τὰς διδασκομένας γνώσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς συνεκδάτουν πολὺ περισσότερον. Ἡ ἄποψις αὐτὴ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν κατωτέραν ἐκπαίδευσιν ἐνδεικνύειν τὸ προγράμματος δραστηριοτήτων, ἐνῷ κατὰ τὰ πανεπιστηματικὰ ἔτη οἱ σπουδασταὶ ἀνελάμβανον νὰ μελετήσουν καταστάσεις δχι θεωρητικάς, ἀλλ' ὡς αὗται διεμορφοῦντο εἰς τὴν ζωήν. Ἐπὶ παραδείγματι, κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν νομικῶν, οἱ σπουδασταὶ καλοῦνται νὰ παρακολουθήσουν δίκαιας ἐπὶ ἀκροατηρίῳ, ἐνῷ εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν κοινωνικῶν ἐπιστημῶν οἱ σπουδασταὶ ἐπισκέπτονται λαϊκὰς πτωχοσυνοικίας, παρακολουθῶν δίκαιας ἐπὶ θεμάτων τοῦ ἐνδιαφέροντός των καὶ μελετοῦν τὸν τρόπον λειτουργίας διαφόρων δργανισμῶν κοινωνικῆς προνοίας. Ἡ ἀντίληψις αὐτὴ ἔχει ἐπιδράσει ἐπὶ τοῦ τρόπου διδασκαλίας δλων τῶν κλάδων τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων.

Ο ἔλεγχος τῶν κολλεγίων καὶ πανεπιστημάτων

Μία ἄλλη βασικὴ ἀρχή, ἡ ὅποια διέπει τὴν θεωρίαν τῆς Ἀμερικανικῆς ἐκπαίδευσεως, εἶναι ἡ σχετιζόμενη μὲ τὸν ἔλεγχον τῶν κολλεγίων καὶ τῶν πανεπιστημάτων. Οἱ Ἀμερικανοὶ φρονοῦν ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ μία ίσορροπία μεταξὺ τῶν Ἰδρυμάτων, τὰ ὅποια ἐνισχύονται ὑπὸ τοῦ κράτους, διὰ τῆς φορολογίας, καὶ τελοῦν ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν του, καὶ ἔκεινων τὰ ὅποια χορηματοδοῦνται καὶ τελοῦν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον ίδιωτῶν. Ἐκπαίδευτικὰ Ἰδρύματα, τὰ ὅποια λειτουργοῦν βάσει καταστατικῶν διαφόρων πολιτειῶν καὶ διοικοῦνται ὑπὸ συμβουλίου ίδιωτῶν πολιτῶν, συνυπάρχουν, ἐν ἀπολύτῳ ἀρμονίᾳ, μὲ ἄλλα ἐκπαίδευτικὰ Ἰδρύματα, τὰ ὅποια διοικοῦνται ὑπὸ συμβουλίου διωρισμένων πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἢ αἱρετῶν πολιτῶν. Τὸ δίμορφον αὐτὸ σύστημα ἔλεγχου καὶ οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῶν ἐκπαίδευτικῶν Ἰδρυμάτων ἔξασφαλίζει μίαν ἐλαστικότητα καὶ ποικιλίαν ἐκπαίδευτικῶν προγραμμάτων ἀνταποκρινομένων πρὸς τὰς ἀνάγκας μιᾶς ἔξαιρετικῶς μεγάλης ποικιλίας σπουδαστῶν. Ἐπίσης, τὸ σύστημα αὐτὸ ἐπέτρεψε τολμηροὺς πειρατισμοὺς καὶ ἐνίσχυσε τὰς ἀκαδημαϊκὰς ἐλευθερίας. Τὸ τελευταῖον, εἰδικώτερον στοιχεῖον, ὑπὸ καθεστὼς ἐνιαίου ἔλεγχου καὶ χορηματοδοτήσεως τῶν ἐκπαίδευτικῶν Ἰδρυμάτων, θὰ ἥτο δυνατὸν νὰ ὑποστῇ περιορισμοὺς καὶ νὰ θιγῇ δυσμενῶς.

Ο ἀντίκτυπος τῶν ὡς ἀνω φιλοσοφικῶν περὶ ἐκπαίδευσεως ἀντίληψεων ἐπὶ τῆς ζωῆς δλων τῶν Ἀμερικανῶν εἶναι ἔκδηλος. Τὸ ἀξιώμα αὕτη δλοὶ πρέπει νὰ τύχουν μιᾶς εὐκαιρίας ἀνωτέρας ἐκπαίδευσεως, συμφώνως πρὸς τὰς ἵκανότητάς των, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐγγραφὴν εἰς τὰ κολλέγια καὶ τὰ πανεπιστήμα, τὸ φιλινόπωρον τοῦ 1963, συνολικῶς 4.528.516 σπουδαστῶν. Μέσῳ τοῦ θεσμοῦ τῶν ὑποτροφιῶν, τῆς ἐπτάκτου μερικῆς ἀπασχολήσεως καὶ ἄλλης μορφῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, σπουδασταὶ οἱ δποῖοι ἔχουν τὴν φιλοδοξίαν καὶ τὴν θέλησιν δύνανται νὰ ἔξασφαλίσουν ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, ἐνῷ εἶναι πρόθυμοι νὰ καταβάλλουν τὴν ἀναγκαίαν προσπάθειαν. Ἡ Ὁμοσπονδιακὴ Κυβέρνησις, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς

συστήματος υποτροφιῶν διαφόρων ἐπιπέδων, ἐνισχύει οἰκονομικῶς πτυχιούχους διὰ περαιτέρω σπουδὰς εἰς τὸν τομέα τῶν ἐπιστημῶν καὶ τῶν συγχρόνων ξένων γλωσσῶν. Ἐπιπροσθέτως, ἡ Κυβέρνησις χορηγεῖ σημαντικὸν ἀριθμὸν δανείων εἰς πτυχιούχους ὡς καὶ σπουδαστὰς τοῦ προπτυχιακοῦ κύκλου σπουδῶν, οἱ ὅποιοι ἐπιθυμοῦν νὰ συνεχίσουν τὰς μελέτας των εἰς διαφόρους τομεῖς.

Ἐκπαιδευτικὸν σύστημα μὲ ἄμεσα κοινωνικὰ ὀφέλη

Οἱ Ἀμερικανοὶ φρονοῦν δτι ἡ ἐπέκτασις τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ἀνωτέρου ἐκπαιδεύσεως, εἰς δσον τὸ δυνατὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν πτυχιούχων σχολῶν μέσης ἐκπαιδεύσεως, είχεν ἄμεσα κοινωνικὰ ὀφέλη. Πρόδηλος ἀνάγκη εἰς δλας τὰς συγχρόνους κοινωνίας δὲν εἰναι μόνον ἡ ἔξασφάλισις μᾶς δσον τὸ δυνατὸν μεγαλυτέρας δμάδος πνευματικῶς καλλιεργημένων ἀνθρώπων ἀνωτάτου ἐπιτέδου, ἀλλά, παραλλήλως, ἡ ὑπαρξία μᾶς δευτέρας δμάδος προσώπων κατωτέρων, κάπως, ἵπαντοτών οἱ ὅποιοι, δμως, νὰ εἰναι εἰς θέσιν νὰ ὑποστηρίξουν τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν δραστηριότητα ἐκείνων, οἱ ὅποιοι ἀνήκουν εἰς τὴν ἡγέτιδα πνευματικῶς τάξιν.

Ἀποτέλεσμα τοῦ συστήματος ἐπεκτάσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν ὑπῆρξεν ἡ ἀνάπτυξις μᾶς αὐξούσης ποικιλίας θεμάτων διὰ σπουδὰς ἀνταποκρινομένων πρὸς τὰς ἀνάγκας των. Αἱ στατιστικαὶ περὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν διαφόρων τύπων εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἀναφέρουν περὶ τὰ 2.000 ἐπαγγέλματα, τὰ δποῖα ἀπαιτοῦν κάποιαν κατηγορίαν γνώσεων ἀνωτέρων ἐκείνων, αἱ δποῖαι διδάσκονται εἰς τὰς σχολὰς μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν ἐπαγγελμάτων ἀντὸν αὐξάνει μὲ φυθμὸν 10 ἐπαγγελμάτων κατ' ἔτος. Τὰ κολλέγια καὶ τὰ πανεπιστήμια ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν οὗτοι δημιουργούμενων νέων ἀναγκῶν δι' ἔνα εὐρύτερον κύκλου γνώσεων μὲ τὴν αὐξησιν τῶν διδασκομένων μαθημάτων. Ἐπιπροσθέτως, μὲ τὴν προϋπόθεσιν δτι ἡ ἀνωτάτη ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ προετοιμάζῃ τὸν ἀνθρώπων διὰ τὸ ἐπάγγελμα τὸ δποῖον θὺ ἐκλέξῃ, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ νὰ τὸν προικίζῃ μὲ τὰς ἀπαραιτήτους γενικὰς γνώσεις, τὸ ἐκπαιδευτικὰ πραγμάτων περιλαμβάνουν τόσον ἀριθμὸν εἰδικῶν γνώσεων δσον καὶ μαθήματα εἰς τοὺς τομεῖς τῶν κοινωνικῶν καὶ ἀνθρωπιστικῶν ἐπιστημῶν. Ἀπὸ τῆς ἀπόφεως αὐτῆς, ἡ ἀνωτάτη ἐκπαίδευσις εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας διαφέρει ἀπὸ τὴν ἀνάλογον εἰς τὰς περισσοτέρας ἀλλας χώρας τοῦ κόσμου, εἰς τὰς δποῖας αἱ σπουδαὶ πέραν τῶν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως εἰναι ἄκρως εἰδικοῦ χαρακτῆρος.

Συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν δτι ἡ ἀνωτάτη ἐκπαίδευσις πρέπει νὰ καθίσταται προστιτεῖται εἰς σπουδαστὰς διαφόρων ἱκανοτήτων καὶ ἐνδιαφερόντων, τὰ κολλέγια καὶ τὰ πανεπιστήμια εἰναι ὁργανωμένα κατὰ τρόπον ὃστε νὰ ἱκανοποιοῦν δλην τὴν ποικιλίαν τῶν πνευματικῶν ἱκανοτήτων καὶ ἐνδιαφερόντων οὗτως, ἡ κοινωνία ὁφελεῖται ἀπὸ τὸ γεγονός δτι μεγαλύτερος, συνεχῶς, ἀριθμὸς πολιτῶν καθίσταται καθημερινῶς ἱκανότεροι νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν. Κατὰ κάποιον μέτρον, τὸ ὑψηλὸν βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν δφεύλεται εἰς τὸ δτι ἡ ἀνωτέρᾳ ἐκπαίδευσις

ὅλων τῶν τύπων εἶναι σχετικῶς περισσότερον προσιτή ἀπὸ ὅσον εἰς ἄλλας χώρας τοῦ κόσμου.

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἔξασφαλίσεως μιᾶς εὐκαιρίας διὰ προκεχωρημένας σπουδᾶς εἰς ἔνα σημαντικὸν ποσοστὸν τῆς νεολαίας εἰς τὴν Ἀμερικήν, ἀνεξαρτήτως κοινωνικοῦ ἐπιπέδου ή οἰκονομικῶν δυνατοτήτων, ἔχει δώσει νέαν ζωὴν εἰς τὸ κοινωνικὸν καθεστώς τῶν Ἕνωμένων Πολιτειῶν. Ἡ προσιτὴ ἐκπαιδευσις ἐδημιούργησε συνθήκας κοινωνικῆς εὐελιξίας καὶ μίαν κοινωνίαν δυναμικήν. Χιλιάδες ἀρρένων καὶ θηλέων εἰς τὰς Ἕνωμένας Πολιτείας, στερούμενοι τοῦ καταλλήλου οἰκογενειακοῦ πνευματικοῦ ἐρείσματος καὶ τῶν οἰκονομικῶν μέσων, κατώρθωσαν, διὰ τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως, νὰ καταλάβουν ἡγετικὰς θέσεις εἰς τὸν τομέα τῶν δημοσίων ὑποθέσεων, τῆς τέχνης, τῶν ἐπιστημῶν, τῆς βιομηχανίας, τοῦ ἐμπορίου, ἀκόμη δέ, καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτῆς ταύτης τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως. Ἡ δυνατότης αὐτῆς, τὴν δύοιαν διαθέτει πᾶς πολίτης ὅπως βελτιώσῃ, διὰ τῆς πνευματικῆς καλλιεργείας, τὴν θέσιν του εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀποτελεῖ μέγα παράγοντα κοινωνικῆς ἀναπτύξεως, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ μίαν πολιτικὴν ἀσφαλιστικὴν βαλβίδα.

Αἱ ἀριστεραὶ θεωρίαι ἔχουν μικρὸν μόνον ἀπήχησιν μεταξὺ τῶν Ἀμερικανῶν σπουδαστῶν, δχι διότι δὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὸ δικαίωμά των διὰ μίαν καλυτέραν ζωὴν καὶ τὰ πλεονεκτήματά της, ἀλλά, κυρίως, διότι τὸ Ἀμερικανικὸν ἐκπαιδευτικὸν σύστημα παρέχει τὴν δυνατότητα εἰς ὅσους πράγματι ἐπιθυμοῦν νὰ βελτιώσουν τὸ οἰκονομικόν, κοινωνικὸν ἢ ἐπαγγελματικὸν των ἐπίπεδον, νὰ τὸ ἐπιτύχουν διὰ τῶν ἰδίων των προσπαθειῶν.

Πρὸς ἔνα ἴδεωδες ἐκπαιδευτικὸν σύστημα

Οἱ Ἀμερικανοὶ πιστεύουν ὅτι ἡ εὐκαιρία τῆς προωθήσεως παντὸς πολίτου διὰ τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως πρέπει νὰ δοθῇ εἰς ὅλους ἀνεξαιρέτως, ἀνεξαρτήτως φύλου, χρώματος, φυλῆς, θρησκεύματος ἢ πολιτικῶν πεποιθήσεων. Τὸ ἴδεωδες αὐτὸ δὲν ἔχει ἐπιτευχθῆ ἐν τῇ πρᾶξει εἰς ὅλα τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα ὅλοκλήρου τῆς χώρας. Τοῦτο, ὅμως, ἀποτελεῖ κοινωνικὸν ἀντικειμενικὸν σκοπόν, τὸν δόποιον οἱ Ἀμερικανοὶ φροντίζουν νὰ πραγματοποιήσουν μὲν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ωμόν. Ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα, τὰ δόποια εἰχον ἐκ παραδόσεως ἔγειρει φυλετικὸς φραγμός, τοὺς καταργοῦν ἥδη μὲ ταχὺν ουθμὸν καὶ ἐγκρίνουν τὴν ἐγγραφὴν οἰσουδῆποτε, δ ὅποιος ἔχει τὴν πνευματικὴν ἵκανότητα καὶ τὴν θέλησιν νὰ σπουδάσῃ. Ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα καὶ προγράμματα σπουδῶν, τὰ δόποια δὲν ἥσαν προσιτὰ διὰ τὰς γυναικας, ἔχουν, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἄρει ὅλους τοὺς περιορισμοὺς ἐν σχέσει μὲ τὸ φῦλον τοῦ αἰτοῦντος σπουδαστοῦ.

Αὕταὶ εἶναι αἱ βασικαὶ φιλοσοφίαι ἀντιλήψεις, αἱ δόποιαι διέπουν τὸ Ἀμερικανικὸν σύστημα ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως. Τὸ σύστημα δὲν εἶναι τέλειον. Εὑρίσκεται εἰς μίαν ορευστήρα κατάστασιν ἀναπροσαρμογῆς πρὸς τὰς νέας ὑπὸ τοῦ λαοῦ παραδεδεγμένας θεωρίας περὶ κοινωνικῆς διαβιώσεως. Πάντως, τὸ ἐν Ἰσχū σύστημα ἔχει ἀποδειχθῆ ὡφέλιμον διὰ τὴν χώραν. Πρέπει δὲ νὰ θεωρηθῇ πιθανώτερον ὅτι τοῦτο θὰ διαμορφωθῇ εἰς τὸ μέλλον βάσει τῶν ἰδίων αὐτῶν καθιερωμένων γενικῶν γραμμῶν καὶ διὰ δὲν θὰ ὑποστῇ ἐπαγαστατικὰς μεταρρυθμίσεις.